

Tilsynsnotat- Pædagogisk tilsyn Rødovre kommune 2024

Pædagogisk tilsyn i: Børnehuset Slottet

Pædagogisk tilsynsførende: Sara Skovrup Thomsen

Tilsynet var uanmeldt

Hvert andet år gennemføres der planlagt pædagogisk tilsyn i alle Rødovre kommunes dagtilbud: offentlige, selvejende og private.

Tilsynet skal både kontrollere, at dagtilbudsloven bliver overholdt og sikre, at den pædagogiske kvalitet i dagtilbuddet udvikles med det formål at sikre børnene et godt børneliv med trivsel, udvikling, læring og dannelse som hovedformål. Tilsynet hviler på forskningen omkring den styrkede pædagogiske læreplan, med afsæt i kvalitetsparametre, som er udarbejdet af Danmarks nationale evalueringsinstitut. Tilsynet afspejler pædagogisk kvalitet med udgangspunkt i kvalitetsforståelse af struktur- proces- og resultat.

For den kommunale dagpleje gælder, at der hvert andet år i to af kommunens tre legestuer samt i to til tre private hjem føres tilsyn af de pædagogiske konsulenter. Disse tilsyn sammenfattes i én tilsynsrapport. Derudover er der tilsynsførende pædagoger ansat i dagplejen, der fører løbende tilsyn med den pædagogiske kvalitet.

Omkring halvdelen af alle tilsyn gennemføres som uanmeldte tilsyn for at tilgodese uvildighedsaspektet i videst mulig omfang. Desuden gennemføres uanmeldte tilsyn ved stikprøver i forbindelse med henvendelser, der giver anledning til opfølgning. Dette gælder alle dagtilbudstyper i Rødovre kommune. Uanmeldte tilsyn gennemføres som udgangspunkt med afsæt i tilsynsskabelonen, dog kan der være særlige opmærksomhedspunkter, der noteres i afsnittet om kontekstafklaring.

De planlagte tilsyn gennemføres i form af observation samt forudgående interviews med udvalgte medarbejdere. Ved de uanmeldte tilsyn gennemføres medarbejderinterview efter observationen. I begge former for tilsyn inddrages forældrerepræsentanter, som supplerer billedet af dagtilbuddets pædagogiske praksis med deres syn og oplevelser.

I tilsynsmaterialet inddrages der sprogvurderingsdata samt data vedrørende fordelingen mellem pædagoger og pædagogiske medhjælpere i dagtilbuddet. Data udgør en del af baggrundsmaterialet for tilsynet, der indgår i drøftelser og i den samlede vurdering af dagtilbuddets kvalitet.

Der udarbejdes en rapport på baggrund af den gennemførte observation, interview og samtaler, som danner udgangspunkt for et efterfølgende handleplansmøde med dagtilbuddets ledelse. Når handleplanen er udarbejdet, er tilsynet afsluttet og rapporten offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside.

Rapporten starter med en kort præsentation af en overordnet ramme for tilsyn, baggrundsoplysninger vedrørende nærværende tilsyn og en samlet konklusion. Konklusionen er et sammendrag af opmærksomhedspunkterne fra tilsynets temaer.

I konklusionen benyttes tre niveauer i kategoriseringen af dagtilbuddets pædagogiske praksis.

- Generel indsats: Kontinuerligt arbejde med udvikling af kvalitet.
- Fokuseret indsats: Enkelte forhold fordrer en fokuseret indsats.
- Særlig indsats: Flere forhold fordrer en fokuseret indsats, der også følges op med nyt tilsyn, inden for seks måneder.

Tilsynet føres over følgende fire temaer:

- Pædagogik, børneperspektiv, børnesyn og sammenhæng til dagtilbuddets pædagogiske læreplan
- Trivsel, samspil og kommunikation
- Lærings- og børnemiljøer
- Dokumentation, refleksions- og evalueringskultur

Rapporten er bygget op af delkonklusioner og eksempler fra tilsynet, der tilsammen har dannet grundlag for den samlede tilsynskonklusion.

Kontekstafklaring:

Det pædagogiske tilsyn var uanmeldt og foregik d.4.9.2024. Tidsrummet 8.30-12.30.

Tilsynsinterview foregik d.9.9.2024 med to medarbejdere, en fra vuggestue og en fra mellemgruppen.

Tilsynsdialog med forældre foregik d.19.9.2024 med 3 forældre.

Datagrundlag:

I Slottet er der blev sprogvurderet tolv treårige børn i 2024. I 2023 blev der sprogvurderet tolv treårige børn. Fordelingen mellem pædagoger og pædagogmedhjælpere er 1.1.2024 54% pædagoger, 46% andet pædagogisk personale og køkkenpersonale.

Konklusion på den pædagogiske praksis:

Forord:

Børnehuset Slottet er en integreret daginstitution, som ligger i den nordlige del af Rødovre. Slottet har to vuggestuegrupper, tre mellemgrupper og to børnehavegrupper.

Det samlede indtryk fra tilsynsobservationen, interviewet med personalet sammenkobling til Slottets lærerplan giver et positivt indtryk. Dagtilbuddet fremstår med en bevidst faglig ambition med primært høj kvalitet for børn.

Slottet har jf. deres pædagogiske læreplan fokus på sprog og leg.

Ved gennemførelsen af tilsynet er det oplevelsen, at Slottets pædagogiske praksis lever op til deres egen læreplanenes mål samt målsætninger i den overordnede styrkede pædagogiske læreplan.

Børnehuset Slottet fremstår som et godt sted at være barn i. De voksne opleves med stor indlevelse i børnenes behov, og børnene fremstår trygge. Børnenes initiativer følges med ord, mimik og handling. Det pædagogiske personale observeres fokuseret og nærværende i samspillet med børnene, både i de voksenstyrede aktiviteter og i den frie leg.

Der arbejdes systematisk og målrettet på, at skabe pædagogisk kvalitet hele dagen, bl.a. ses det, at der arbejdes med pædagogisk rammesætning, mindre grupper og børneinddragelse.

Generel indsats:

Slottet opleves med primært pædagogisk høj kvalitet. Der observeres en struktureret praksis med fleksibilitet, der tilgodeser de enkelte børns behov og er tilpasset børnegruppens alder, funktionsniveau og deltagelsesmulighed. Medarbejderne er både rammesættende og inddragende. De guider børnene med rolige stemmer og kropssprog.

Slottes pædagogiske praksis understøtter i høj grad børns mulighed for at lære og udvikle sig igennem leg, rutiner og samspil med andre børn og voksne. Særligt arbejdet med børnenes inddragelse i rutiner og aktiviteter giver gode deltagelsesmuligheder for alle børn i Slottet.

Det fysiske læringsmiljø i Slottet kan optimeres med små justeringer. Man kan med fordel opdatere legekasser med billeder, så børnene kan se, hvad kasserne indeholder. I lighed med det kan man have en opmærksomhed på flere læringstavler, bøger og legetøj i børnehøjde. Slottet er indrettet med legezoner og mulighed for fordybelse og leg i mindre eller større grupper. Der er legetøj og materialer, som børnene kan udtrykke sig igennem.

Forældresamarbejdet og, det fælles ansvar for barnets læring, vurderes til stor gavn for børnene. Repræsentanter fra forældrebestyrelsen udtrykker, at de oplever, at personalet i Slottet er meget omsorgsfulde og kompetente. Forældre oplever at personalet er gode til at vejlede og formidle pædagogiske greb. Der er stor tillid og tilfredshed fra forældrene.

Slottes refleksions- og evalueringskultur kan med fordel systematiseres med metoder og suppleres med børns direkte perspektiver. Det pædagogiske personale har fagligt bevidste refleksioner og laver justeringer, der sikrer børnenes deltagelsesmulighed.

Fokuseret indsats:

Intet at bemærke

Særlig indsats:

Intet at bemærke

Pædagogik, børneperspektiv, børnesyn og sammenhæng til dagtilbuddets pædagogiske læreplan

Vi ser efter:

Hvordan den oplevede pædagogik ved tilsynet har sammenhæng til den pædagogiske læreplan. Der ses endvidere efter, hvordan barnets væsen har værdi i sig selv. Hvordan børnene støttes og værdsættes. Hvordan børnenes initiativer understøttes, og hvilken ramme der sættes for, at børnene støttes i deres dannelse gennem italesættelser og den pædagogiske rammesætning.

Delkonklusion:

Børnehuset Slottet beskriver i deres læreplanen, at børn skal mødes med glæde, varme og omsorg i anerkendende relationer, hvilket bekræftes under tilsynet.

I vuggestuen observeres der et særligt fokus på følelser. Der hænger plakater med forskellige følelser, som børnene kan spejle sig i. Der er et spejl i børnehøjde, hvor de kan afprøve forskellige mimiker. De voksne har indarbejdet følelserne i de sange, der benyttes i samlingen. Således skabes der sammenhæng mellem det fysiske læringsmiljø og indhold i de gentagne pædagogiske rutiner, der understøtter praksis i samlingen. Børnenes følelser og initiativer spejles med ord, mimik og kropssprog. De børn, der endnu ikke har sprog, gives ord og spejles med mimik. Flere gange bemærkes det, at børnene søger de voksne for ro, trøst og bekræftelse. Det lykkedes børnene, hver gang, at finde en voksen der imødekommer deres behov. Personalet rammesætter dagens forskellige aktiviteter og gøremål med tydelig start, midte og slut. Alle steder i huset ses det fx, at alle sange og remser startes med at tælle til tre, og der ses voksne, der guider i alle dagens overgange, se eksempel et.

Børnene observeres opdelt i mindre grupper både i dagens rutiner, men også under aktiviteter. Det ses fx, når børnene skal vaske hænder inden frokost eller i garderoben efter frokost. Her er der voksne, der guider og hjælper fra start til slut. Børnene fremstår trygge, og flere af dem kan klare mange overgange og rutiner uden voksenstøtte. Rammesætningen er så tydelig, at børnene ved hvad de skal og kan løse de forskellige daglige rutiner, opgaver og aktiviteter, se eksempel to.

Slottet beskriver yderligere i læreplanen: "at konflikter mellem børn er en naturlig del af livet, hvor barnet bliver klogere på sig selv og lærer at tolke andres følelser, handlinger og grænser". Under tilsynet observeres denne praksis, og det ses, hvordan børn støttes under konflikter. De voksne er nysgerrige og støttende, når børnene er uenige eller har svært ved fx at dele legetøj. Med de større børn er de voksne undersøgende og hjælper i dialogen mellem børnene. Med de mindre børn forsøger personalet at sætte ord på børnenes handlinger og intentioner.

Eksempler:

Eksempel et, Samling i vuggestuen:

Voksen tager kuffert og viser den til børnene. Den voksne siger med rolig stemme: "Så, nu skal I bare se." Den voksne slår over i sang: "Kom med!" og går mod den store madras med børnene. Et barn får kufferten og vælger en lille sommerfugl. Den voksne siger: "Se, X valgte sommerfuglen, nu tæller vi til tre og synger om sommerfuglen, en-to-tre." De voksne og børnene synger i fællesskab. Børnene synger, bruger fagter, peger og klapper.

Eksempel to, snart frokost i børnehaven:

Der er dæmpet lys og sansemusik. De fleste børn og to voksne ligger eller sidder på gulvet, nogle taler dæmpet sammen, andre er tavse. En voksen og to børn dækker bord. Voksen: "X, jeg tror, der mangler glas mange steder." Barnet tager glas og sætter der, hvor der mangler. Voksen: "Godt, så kan I lige tjekke op, jeg tror stadig, der mangler glas derovre (peger)."

Voksen: "Så tror jeg, vi er klar. X, vil du sige, at dem, der sidder i værkstedet, kan gå ud og vaske hænder." X går hen til gruppen, der slapper af og beder de børnene, om at gå ud og vaske hænder. De rejser sig med en voksen og går roligt ud og vasker hænder. De finder deres pladser. Her taler de med lave stemmer. Da alle børn har sat sig ved bordene, skrues lyset op, musikken stoppes, og den voksne siger: "Skal vi lige tælle til tre og sige remsen." Alle siger remsen i fællesskab, maden præsenteres. Børnene tager mad og deler maden rundt.

Trivsel, samspil og kommunikation

Vi ser efter:

Hvordan børnene ser ud til at trives i samspillet med de andre børn og de voksne. Vi ser efter, hvordan kommunikationen er mellem børnene, og hvordan kommunikationen er mellem børnene og de voksne. Ligeledes ses der på den interne kommunikation medarbejderne imellem. Endvidere vurderer tilsynet, hvordan den forældrerettede kommunikation har sammenhæng med dagtilbuddets målsætninger. Der ses på kommunikationen mellem dagtilbud og forældre: Hvordan kommunikeres der digitalt, og hvordan foregår den daglige kommunikative interaktion personale og forældre imellem.

Delkonklusion:

I læreplanen beskrives det, at Slottes medarbejdere skal være tydelige, nærværende og lærer børnene om sociale færdselsregler.

Under observationer af samlinger ses det, hvordan der pædagogisk arbejdes med børnenes sociale kompetencer. I vuggestuen synges "byttesang." Her skal børnene dele en bold rundt, og undervejs støtter de voksne med opmuntring og begejstring, når børnene giver bolden videre. I børnehaven ses det, hvordan børnene opfordres til at hjælpe hinanden. De voksne agerer "brobyggere" mellem børnene og opfordrer

børnene til at spørge om hjælp hos hinanden. Det observeres også, hvordan børn uden voksenstøtte selv beder hinanden om hjælp.

Det ses, hvordan børnenes sproglige udvikling understøttes ved brug for forskellige sprogstrategier. Fx præsenteres børnene for ord når det er nødvendigt. Der benyttes også "gør det lettere" strategier hvor den voksne først siger fx: "Hesten siger prrr, ..., hvad siger hesten?" Ligesom der arbejdes med forholdsord. Det sproglige arbejde er en integreret del af den pædagogiske praksis, se eksempel 1.

I børnehaven er der en sproglæringszone i den legezone, der kaldes lejligheden. Her arbejdes med børn i mindre grupper, så der er ro og tid til at understøtte børnenes sprogtilegnelse.

Der opleves en ro og nærvær i samspillet mellem voksne og børn. De voksne udviser en tålmodighed, der bevirker, at børnene får lang tid til at tænke og svare. Det observeres, at børnene svarer, men også får tid til at ombestemme sig og svare noget andet, uden at den voksne har mistet fokus på barnet.

Under tilsynet observeres en indkøring, hvor en forældre og barn kommer ind på stuen. Da den voksne, der står for indkøringen, ikke er mødt endnu, tager en anden medarbejder imod familien. Medarbejdere fremstår bevidst om sin rolle og skaber tryghed, se eksempel to.

Medarbejderne observeres kort samtalende og koordinerende ift. dagens gang. Det omfatter korte dialoger eller anvisninger. Efterfølgende ses det, at de voksne er tilbage i deres nærvær med børnene.

På flere stuer hænger der familiecolager, hvor børnene har billeder af deres familier. Det ses, at flere børn kigger på collagerne og taler med deres venner om, hvem der er på billederne.

Medlemmer af forældrebestyrelsen fortæller, at de finder tilsynsrapportens beskrivelser meget genkendelige. Forældrene oplever stor kvalitet i kontakten og oplever at børn og forældre altid mødt med nærvær og omsorg. Forældrene beskriver ligeledes, hvordan de oplever, at der tages individuelle hensyn, når der er børn, der har behov for det.

Eksempler:

Eksempel et, formiddag i mellemgruppen:

En voksen sidder med tre børn og leger. Børnene bliver optaget af en elefant, og den voksne opfatter, at de gerne vil synge om elefanten. Den voksne improviserer en elefantsanglek over sangen "En Elefant kom marcherende". Voksen synger: "Elefanten marcherer op på X hoved, ..., elefanten klatrer op ad din arm, ..., elefanten kilder din arm." Da barnet griner, siger den voksne: "Åh, det kan du godt lide, du griner."

Eksempel to, modtagelse af forældre og barn i vuggestuen:

En forældre og barn kommer ind i vuggestuen kort før samling. Barnet græder. Den voksne, der står for indkøringen er ikke kommet endnu, en anden voksen tager imod familien og sætter sig i nærheden. Den voksne siger (til barnet): "Du kender mig ikke så godt, men jeg sidder bare her." herefter tager vedkommende tager nogle klodser frem og tiltrækker andre børn, der begejstret leger med klodserne. Den voksne skubber få klodser over til barnet, der tager en klods. Efter lidt tid er der samling på stuen og her virker forælderen og barnet tryk og deltager i samlingen.

Lærings- og børnemiljøer

Vi ser efter:

Hvordan de pædagogiske læringsmiljøer er tilrettelagt. Hvordan det inddrager hensynet til børnenes perspektiver, deltagelsesmuligheder, børnefællesskaber og børnenes forskellige forudsætninger for læring. Der skelnes mellem de relationelle læringsmiljøer og den fysiske rammesætning af de pædagogiske lærings- og børnemiljøer. Der ses efter vekselvirkning i lege og de pædagogiske aktiviteter- både i de planlagte og spontane lege og aktiviteter. Børnemiljøerne betragtes ud fra tre forskellige perspektiver: det fysiske, det æstetiske og det psykiske.

Delkonklusion:

I Slottes læreplan beskrives det, at der skal skabes deltagelsesmuligheder for alle børn. Der beskrives ligeledes personalets opmærksomhed på, at alle ikke er ens. Med denne viden og et fokus på at styrke børns selvværd, er det ønsket, at det enkelte barn oplever forskellighed som en ressource.

Under tilsynet blev der observeret en tydelig sammenhæng mellem den pædagogiske praksis og læreplanen. Der ses en gennemgående praksis, hvor børnene inkluderes i alle dagens rutiner og gøremål. Der er forudsigelig struktur og ramme, der understøtter børnenes deltagelsesmuligheder. Børnene har på skift forskellige opgaver, så som dagens mad-hjælper, dagens frugt-hjælper, dagens blomster-vander osv. Personalet rammesætter og understøtter børnene igennem opgaverne, så børnene lykkedes med dem. Der var flere eksempler på, hvordan børnene med voksenguidning dækker bord, rydder op og står for dagens tavle med dag, måned, år og årstid. Her er de voksne støttende og børnene lykkes med at løse opgaver i en god atmosfære. Det observeres, hvordan børnene samarbejder med glæde. Efter endt opgave, er børnene synligt stolte og får anerkendelse fra de voksne og deres venner.

Slottes rutinepædagogik bærer præg af tydelige og forudsigelige rutiner, men også en fleksibilitet til at gøre undtagelser, fx når et barn har særlige behov. Det observeres i både vuggestuen og i børnehaven, hvordan de voksne tilpasser deres forventninger og krav til børn, der ikke er klar til at spise eller har behov for noget særligt, se eksempel et.

Under frokostmåltidet i vuggestuen observeres det, at de voksne er nærværende. De voksne er spisende rollemodeller, sætter ord på maden, smager og er ledende på samtalen rundt om bordet, se eksempel to. Der er en god stemning, og alle børn spiser og taler/pludrer. Et enkelt barn ville ikke spise og leger på gulvet med en voksen.

Der kan med fordel arbejdes med børnenes selvhjulpethed i forbindelse med puslesituationer, og når børnene skal op på deres stole. Der observeres at de voksne bærer børn, der godt kan gå.

På tilsynet observeres der en god balance mellem voksenstyrrede, spontane aktiviteter og leg. De voksne rammesætter dagens forskellige aktiviteter, overgange og gøremål ved at skabe tydelig start. Børn vejledes med ord, og der bruges musik og lysætning til at markere overgange, fx sansemusik i stunden før frokost i børnehaven. Det observeres, at der ofte er én voksen, der er rammesættende, mens de øvrige voksne er rollemodeller i børnehøjde og agerer på lige fod med børnene.

De voksenpædagogiske positioner efter frokost på legepladsen kan med fordel efterses. Under tilsynet fremstår den pædagogiske praksis mellem kl.11:55-12:20 uorganiseret. Der kommer mange børn og voksne ud på legepladsen og der går tid, før det bliver tydeligt, hvilke roller de voksne har. De voksne er bag ved børnenes leg eller går lidt målløst rundt.

De fysiske rammer fremstår lyse og indbydende. Der er legezoner i alle rum, legetøj og materialer, der passer børnegruppernes funktionsniveau. Der er et stort fællesrum med rig mulighed for mange lege og aktiviteter i mindre og større grupper. Flere steder ses der både stationære og dynamiske læringstavler. Der ses i praksis, at de dynamiske tavler bruges aktivt. Flere steder kan der med fordel opmærkes med billeder på legekasse og bøger. Tavler kan bringes ned i børnehøjde, så børnene har lettere adgang.

Eksempler:

Eksempel et, snart frokost i børnehaven:

Da alle har sat sig op for at spise, ligger X stadig i sofaen. Den voksne opsøger X, som siger: "Jeg vil hvile." Voksen: "Det forstår jeg godt, nu skal vi lige have mad i maven, så kan du blive inde efter maden, imens de andre er ude." Barnet finder sin plads. Senere efter maden observeres det, at X slapper af på sofaen, mens den voksne fejer gulvet.

Eksempel to, formiddagsmad i vuggestuen:

Der er ro i rummet. En voksen og fire børn sidder ved et bord. Den voksne siger: "Um... det er dejligt med brød," børnene kigger op, der er øjenkontakt, de smiler og spiser videre.

Dokumentation, refleksions- og evalueringskultur

Vi ser efter:

Hvordan den pædagogiske dokumentation og dataindsamling er tilrettelagt. Der ses ligeledes efter, hvilken systematik for refleksion og evaluering der er til stede. Hvilke metoder og strategier benyttes for at opnå husets pædagogiske mål og for at skabe evaluering og udvikling af dagtilbuddets pædagogik.

Delkonklusion:

I læreplanen beskrives det, hvordan der arbejdes med en refleksions- og evalueringskultur. Det beskrives, hvordan SMITTE benyttes til at tilrettelægge mål og evaluering af det pædagogiske arbejde.

På tilsynet ser der opslagstavler med voksenpædagogisk vejledning. Der er fokus på forskellige tematikker, fx: "Gode ideer til samling" og en påmindelse om, at der skal være ekstra opmærksomhed på: "Synlige selv- og medbestemmelse" om fredagen. Personalets mødeskema er ophængt på alle stuer. Skemalagte stuemøder og pædagogisk forberedelse fremgår tydeligt i skemaerne.

Der kan med fordel arbejdes på en mere systematisk refleksions- og evalueringskultur. Sluttet kan i højere grad, arbejde på at inddrage børnenes perspektiver i evalueringpraksis, så børnene får en mere direkte stemme.

I medarbejderinterview beskriver personalet, at de godt kan være mere systematiske i deres refleksions- og evalueringskultur. De beskriver at observation og justering af praksis allerede er en del af deres faglighed, men der kan arbejdes på optimering af systematik og metoder. SMIITTE modellen benyttes løbende og understøtter personalet. De beskriver også, at megen refleksion og evaluering foregår mundtligt og er en integreret måde at arbejdes med faglige justeringer på, se eksempel et.

Personalet beskriver, at pædagogisk forberedelse giver ekstra tid til mere grundig evaluering, refleksion og beslutninger. På møder er der faste mødeskabeloner, som benyttes vejledende.

Personalemøder benyttes til orientering og tid til fordybelse i pædagogiske emner. Eksempelvis planlægning af pædagogiske aktiviteter i løbet af sommerperioden, denne evalueres også, så der er et konstant fokus på refleksion, evaluering og læring.

Eksempler:

Eksempel et, Personalet fortæller under interview:

Det beskrives: "Vi har en plan for dagen, men ændre den, hvis børnene har behov for noget andet. De voksne skal ændre sig, hvis der er noget på spil i børnegruppen." Det beskrives yderligere: "Vi observerer og analyserer løbende, det er en del af vores praksis. Hvis der er behov for justering, drøfter vi det kort og laver hurtigt en ændring".